

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Новітні технології виробництва та переробки
продукції тваринництва, харчові технології**

24 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

УДК 378-057.875:001:637:664(043.2)

Молодь – аграрній науці і виробництву: Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва, харчові технології: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 24 квітня 2024 р. – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 106 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Титаренко І.В., канд. с.-г. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.,** канд. с.-г. наук.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (24 квітня 2024 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

©БНАУ

восьмий тиждень вирощування, витрати корму на 1 кг приросту зросли від 14 до 15% і склали 1,9 кг.

Аналіз результатів приросту індичок в різні вікові періоди показав, що витрати кормів на 1 кг приросту живої маси в період з 57-го по 84-й дні життя зросли на 16% і склали у 2,28 кг. У заключний період вирощування 85-119 день життя закономірності, щодо оплати корму приростами живої маси збереглися на 95%. Витрати корму на 1 кг приросту живої маси індичок збільшилися на 29% і дорівнювали 2,5 кг. Середньодобові прирости індичок кросу BIG-6, за весь період вирощування, становили 228,4 г.

Результати контрольного забою піддослідних груп, розділених за статтю показав, що середня передзабійна маса самок у віці 140 днів, в середньому становила 17,58 кг, маса патраної птиці 12,67 кг, маса внутрішніх органів 3,92 кг. Забійний вихід був досить високим і становив 73,60%. У групі самців показники контрольного забою були значно вищі, що пов'язано з статевою детермінацією в даного виду птиці, так передзабійна маса індиків в середньому становила 21,74 кг, маса патраної птиці становила 15,63 кг, а маса внутрішніх органів індиків 5,12 кг. Забійний вихід самців був дещо вищим у порівнянні з забійним виходом індичок і становив 76%.

Найціннішими за смаковими та дієтичними властивостями вважаються грудні м'язи, тому що це біле м'ясо. Його вміст становить в середньому 36 % від маси патраної тушки. Разом зі шкірою та підшкірним жиром вміст білого м'яса у індичок та індиків становив 42%.

Цінною особливістю індиків у порівнянні з іншими видами птиці, є високий вихід їстівних частин у тушках 63% до передзабійної маси. Очевидно, що така велика перевага по виходу їстівних частин туш у індиків пояснюється високою скоростиглістю індичат даного кросу. М'язи становлять до 77% у складі їстівної частини туші, зокрема грудні м'язи до 40%. Маса м'язів разом із шкірою, жиром, сполучною тканиною становить у індиків 91% від їстівної частини тушки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гадючко О., Катеринич О., Терещенко О., Рябоконь Ю. Дієтична птиця – в перспективі. Пропозиція. 2010. Вип. 141 № 12. URL: <http://www.propozitsiya.com/?page=149&itemid=2863&number=93>.
2. Іонов І.А., Терещенко О.В., Катеринич О.О. Перспективна програма «Розвиток галузі птахівництва до 2020р.». Ефективне птахівництво. 2012. № 10. С. 12–19.
3. Катеринич О.О., Іонов І.А., Бородай В.П. Відгодівля індиків на м'ясо – критичні точки економічної доцільності. Тваринництво сьогодні: щомісяч. науч.-практ. журн. 2015. № 9. С. 42–45.
4. Мельник В.О. Інтенсивна технологія вирощування індиченят на м'ясо. Сучасне птахівництво. 2014. № 12. С. 5-12.
5. Фотіна Т.І., Вієвський Г.С., Фотін О.В. Вплив технології утримання індиків на якість продукції. Вісник Сумського національного аграрного університету: науковий журнал. Сер. "Ветеринарна медицина". Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2017. Вип. 1 (40). С. 81–85.

УДК 636.5.084:615.324

СОБЧУК О.С., студент

Науковий керівник – **БОМКО В.С.,** д-р. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ СОЇ В ГОДІВЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ЗА РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПЕРЕРОБКИ

Проведений аналіз літературних джерел, який розкриває ефективність використання сої та продуктів її переробки в годівлі тварин і птиці та показує їх вплив на продуктивність і затрати корму на одиницю продукції.

Ключові слова: соя, макуха і шрот соєві, екструдер.

Ефективність використання сої в годівлі сільськогосподарських тварин пояснюється високим вмістом в ній протеїну (38 %), жиру (20 %) та багатим вітамінно-мінеральним складом [3, 6].

Жир сої міститься близько 64 % полієнових незамінних жирних кислот, які відіграють

важливу роль в обміні речовин в організмі тварин, а також людини. Крім того, завдяки полієновим незамінним жирним кислотам підвищуються інтенсивність росту молодняку та їх імунітет[1].

Отримують олію сої шляхом відпрасовування сировини на пресах або вимивають її із зерна сої органічними розчинниками. Після видалення жиру із зерна сої пресуванням залишок називається макухою соєвою, а після розчинення органічними розчинниками – соєвий шрот[2].

В 1 кг соєвої макухи міститься близько 15 МДж обмінної енергії, 400–430 г протеїну, 25–26 г лізину та 70–100 г жиру. Вона є цінним білковим кормом для всіх видів і вікових груп тварин та птиці.

Соєвий шрот містить обмінної енергії 12–14,5 МДж, близько 45 % сирого протеїну, 2,7 % лізину, 1,2 % метіоніну+цистину і 0,9 % жиру.

Без соєвої макухи та соєвого шроту було б неможливим одержання високої продуктивності тварин та збільшення виробництва молока, м'яса і яєць у багатьох країнах світу. Тому до складу комбікормів для тварин і птиці вводять від 10 до 20 % соєвої макухи чи соєвого шроту в залежності від їх виду, віку та продуктивності [4].

У годівлі тварин використовують також повножирові соєві боби, але через те, що вони мають антипоживні речовини вони потребують інактивації. Існуючі технологічні прийоми інактивації антипоживних речовин сої базуються на дії теплового фактора, а також на хімічних та біологічних способах обробки, які не потребують затрат теплової енергії. Заходи з інактивації антипоживних речовин сої тепловою обробкою зерна переважно суттєво енергозатратні. Варіння сої – це найбільш енерговитратний спосіб інактивації антипоживних речовин.

За екструдкування зерна сої на екструдерах, де під дією тиску 25–30 атм. і температури 140–150 С, відбувається руйнування антипоживних речовин, зокрема, інгібіторів трипсину на 92–95 %. Екструдоване зерно сої є високоенергетичним білковим кормом, в 1 кг якого міститься 17–17,9 МДж обмінної енергії, 320–350 г протеїну, 150–180 г жиру[5].

Найглибша інактивація антипоживних речовин сої проходить на екструдері Insta-Pro-2000 R при температурі екструзії – 150 С, де активність уреаз екструдату становить 0,06 од. рН та інгібіторів трипсину – 3,0 мг/г. При підвищенні вологості сої відбувається зниження температури екструзії зерна і глибини інактивації інгібіторів трипсину [5].

Автоклавування зерна сої при температурі 105 С і тиску 1,6 кг/см² протягом 30 хвилин призводить до повної інактивації уреаз, при активності інгібіторів трипсину 1,6 мг/г. При цьому вологість отриманого продукту збільшується у 2 рази.

Крім інактивації антипоживних речовин на дії теплового фактора важливе значення має підбір сортів сої з пониженим вмістом антипоживних речовин або з їх більшою термолабільністю [4].

Згодовування високопродуктивним коровам у період роздоювання соєвої макухи сприяло підвищенню середньодобових надоїв на 4,6 %, а по молоку 4 %-ої жирності – на 11,3 % порівняно з коровами контрольної групи. За 60 днів досліду середньодобовий надій корів склав 29,5 кг при цьому вміст жиру в молоці був вищим на 0,21 % і білка на – 0,15 % відповідно [2].

Введення в раціони лактуючих корів екструдованої сої дає змогу підвищити їх поживну цінність, що забезпечує підвищення надоїв, якості молока і, як наслідок, рентабельності галузі молочного скотарства [6].

За даними Інституту кормів, введення в стартові комбікорми для поросят 10 % екструдованого зерна сої замість соєвого шроту дає можливість підвищити не тільки енергетичну і білкову поживність комбікорму, але і збалансувати його за вмістом незамінних жирних кислот. Згодовування таких комбікормів поросят з 1,5 до 4-х місячного віку забезпечувало середньодобові прирости на рівні 405–490 г при цьому підвищувалась їх збереженість. Введення екструдованого зерна сої в повнораціонні комбікорми свиноматкам за 10 днів до і 30 днів після опоросу підвищує їх молочність на 16 % і збереженість поросят на 4,7 % [1, 2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабич А., Бабич-Побережна А. Соя – стратегічна культура світового землеробства XXI століття. Пропозиція. 2006. № 6. С. 44–46.
2. Корми і кормовиробництво: міжвідомчий тематичний науковий збірник/ В.Ф.Петриченко та ін.. Вінниця. 2008. Вип. 63.
3. Маслак О. Соя: зростання виробництв та споживання. Пропозиція. – 2011. № 8. С. 52–54.
4. Сільськогосподарське дорадництво: проблеми, стратегія та шляхи розвитку : матеріали наук.-практ. конф., (Київ, 16 жовт. 2013 р.) [ред. кол. : Р. Я. Корінець, О. Ю. Лупенко, М. Ф. Кропивко та ін.]. К. : ННЦ «ІАЕ», 2013. 152 с.
5. Січкарь В. Використання екструдованої та повножирової сої в годівлі сільськогосподарських тварин і птиці. Наукова пропозиція. 2012. № 1.
6. Скочко В., Гаврик Н. Соя – цінний молочний корм. Тваринництво України. 2004. №12. С. 51.

УДК 636.594:636.082

СТОРОЖЕНКО С., студент

Науковий керівник – **БОНДАРЕНКО Л.В.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ ФАЗАНІВ НА ФГ «ФАЗАНКО» ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Останніми роками розведення фазанів для декоративних цілей, поповнення мисливських угідь та виробництва м'яса дичини набуває все більшого поширення у світі та в Україні. Для комерційного розведення найчастіше використовують фазана звичайного або мисливського (*Phasianus colchicus*).

Ключові слова мисливський фазан, технологія вирощування, інтродукція, штучне розведення дичини, фазанівництво

Найсерйознішою з існуючих проблем розведення мисливських фазанів в Україні є недотримання технології вирощування. За результатами опитування вітчизняних фазанаріїв це недотримання технології годівлі та утримання [1, с. 38; 2 с. 24]. Використання неякісних або низькопротеїнових кормів та несвоєчасний перехід на відповідні корми, порушення щільності посадки, освітлення та температурного режиму основні проблеми у фазанівництві [3, 4, 5].

Вирощування фазанів на ФГ «Фазанко» Одеської області здійснюється на основі інтенсивного розведення, їм організовується повноцінна годівля, здійснюється інкубація яєць, виконується інтенсивна відгодівля на м'ясо.

На фермі вирощується 15 000 голів фазанів на рік. Основними виробничими об'єктами на фермі є інкубатор, пташник для утримання батьківських курей в період розмноження, вольєри (клітки) для утримання батьківського стада взимку та пташник для вирощування молодняку фазанів і молодняку на м'ясо.

Пташенят фазанів вирощують в кліткових батареях. Здорові пташенята приймаються в неволю протягом 10 годин після вилуплення в інкубаторі. Щойно вилуплені здорові пташенята рухливі, мають яскраво виражені рефлексі пошуку їжі, точно і швидко орієнтуються в навколишньому середовищі. Більш слабких пташенят утримують в окремій групі.

Годування і напування фазанят починають протягом 8-12 годин після вилуплення, спочатку напування, потім годування. Пісок повинен бути чистим і сухим протягом усього періоду вирощування (вологість нижче 25%), а новий пісок додають в міру необхідності. Дуже важливо підтримувати необхідні умови освітлення. Занадто багато світла може спричинити канібалізм. Спочатку підтримують 24-годинне освітлення і освітленість 30-50 люкс протягом перших 2-3 днів. Потім, протягом двох тижнів, поступово зменшують світловий день до 16 годин і освітленість до 5-10 люкс, і підтримують ці рівні до кінця вирощування.

У разі появи канібалізму зменшують освітленість до 1-3 лк. Використання ламп, що